

За підтримки:

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Інформаційна підтримка журналу "ORGANIC UA"

**ЗБІРНИК ТЕЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ОРГАНІЧНЕ
АГРОВИРОБНИЦТВО:
ОСВІТА І НАУКА»**

ФЕДЕРАЦІЯ ОРГАНІЧНОГО
РУХУ УКРАЇНИ

**BOOK OF ABSTRACTS
OF ALL-UKRAINIAN
SCIENTIFIC AND
PRACTICAL
CONFERENCE**

**«ORGANIC AGRO
PRODUCTION:
EDUCATION
AND SCIENCE»**

м. Київ
1 листопада 2018 року

Kyiv
November 1, 2018

УДК 631.147(082)

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою
ДУ «НМЦ «Агроосвіта» (протокол від 01.10.2018 №6)

Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Органічне агровиробництво: освіта і наука». 1
листопада 2018 року, ДУ «НМЦ «Агроосвіта», Київ. – Київ :
«Агроосвіта», 2018. – 237 с.

За точність і зміст матеріалів, достовірність і розкриття проблеми
відповідальність несуть автори публікацій

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Ищенко Т.Д., канд. пед. наук, професор

Милованов Є.В., канд. екон. наук

Хоменко М.П., канд. пед. наук

Малинка Л.В., канд. с.-г. наук

Дудус Т.В., канд. пед. наук

Коняшин А.В., магістр державного управління

Адреса оргкомітету: ДУ «Науково-методичний центр «Агроосвіта»,
03131, м. Київ, вул. Смілянська, 11 т/ф: (044) 242-35-68

e-mail: nmc.agroosvita@ukr.net

НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

- впровадження органічних технологій у виробництво задля збереження навколишнього природного середовища;
- роль органічного виробництва у формуванні продовольчої безпеки;
- органічні технології виробництва рослинництва і тваринництва;
- розвиток територіальних громад завдяки невеликим фермерським та сімейним господарствам;
- формування системи органічного виробництва для виробників сільськогосподарської продукції з використанням наукового і виробничого досвіду;
- поширення досвіду та інформації щодо ролі органічних технологій в аграрному виробництві;
- роль освіти у підготовці фахівців з органічного виробництва

За підтримки

Німецько-український проект співпраці в галузі органічного виробництва

Компанія «БТУ-Центр»

Міжнародна група лабораторій Eurofins

Торгова марка Пан Еко

Інформаційна підтримка – журнал «ORGANIC.UA»

збільшення виробництва продукції та насіння». Інститут овочівництва і баштанництва. 2013. С. 109–111.

5. Паламарчук І. І. Продуктивність та динаміка плодоношення кабачка за мультучування ґрунту в умовах Правобережного Лісостепу // Овочівництво і баштанництво : міжвідомчий тематичний наук. зб. 2013. Вип. 59. С. 226–234.

6. Brown J. E., Channell-Butcher C. Black plastic mulch and drip irrigation affect growth and performance of bell pepper. J. Veg. Crop Prod. 7 (2). 2001. P. 109–112.

УДК 635.621:[631.526.3+368.54+57.087.1](477.4+292.485)

ПАЛАМАРЧУК І. І., канд. с.-г. наук

Вінницький національний аграрний університет

palamar-inna86@ukr.net

ВПЛИВ СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ВРОЖАЙНІСТЬ ТА БІОМЕТРИЧНІ ПОКАЗНИКИ ПРОДУКЦІЇ ПАТИСОНА В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

В останні роки у практиці зарубіжного овочівництва широкого розповсюдження набув патисон. Він користується значною популярністю серед споживачів у країнах Заходу. Ця овочева рослина відзначається високими смаковими якостями, рясним плодоутворенням, відсутнім галузjenням та іншими господарськими ознаками. Харчова цінність плодів патисона вища від кабачка. Їх м'якуш щільний та хрусткий, а красива і своерідна форма робить патисон окрасою столу [1].

Споживачі, зокрема консервна промисловість, мають потребу в продукції не лише скоростиглих, але й продуктивних сортів пізніх строків дозрівання. Середньостиглі сорти патисона дозволять розширити період постачання плодів у свіжому вигляді [4]. Тому вивчення впливу сортових особливостей на врожайність та біометричні показники продукції патисона в Лісостепу Правобережному України є актуальним.

Дослідження з вивчення впливу сортових особливостей на врожайність та біометричні показники продукції патисона проводили в 2016–2017 роках на дослідному полі Вінницького НАУ. Ґрунт дослідного поля – сірий лісовий, середньосуглинковий, характеризується за такими показниками: вміст гумусу середній і становить 2,4 %, забезпеченість P_2O_5 – 21,2 мг /100 г ґрунту, а K_2O низька на рівні 9,2 мг /100 г ґрунту. Кислотність ґрунту наближена до нейтральної. Польові досліді закладали (рєндомізованими блоками). Під час проведення досліджень розробляли схему досліду згідно

методики дослідної справи, а також проводили спостереження, обліки, обрахунки.

Технологія вирощування патисона була загальноприйнята для зони. Спосіб вирощування – безрозсадний. Насіння висівали в першій декаді травня.

Протягом вегетаційного періоду рослин проводили біометричні вимірювання та фенологічні спостереження.

Плоди патисона збирали вибірково по мірі формування плодів 3–4 рази на тиждень згідно з вимогами діючого стандарту – «ДСТУ 6016:2008 Огірок, кабачок, патисон. Технологія вирощування. Загальні вимоги» [6]. Масу плодів з кожної ділянки окремо визначали методом зважування, діаметр плодів вимірювали за допомогою штангенциркуля. Одержані в досліді показники врожаю патисона обробляли методом дисперсійного аналізу [5].

Усі досліджувані сорти та гібрид належать до ранньостиглих форм. Так, міжфазний період «масові сходи – початок технічної стиглості» у всіх сортів тривав 42 доби, а у гібрида Санні Делайт F1 – 41 добу. Найдовшим періодом плодоношення характеризувався гібрид Санні Делайт F1 – 66 діб, що більше контролю на 2 доби. За даними досліджень виявлено, що тривалість вегетаційного періоду у досліджуваних сортів та гібрида склала 109 діб – у сортів Перлінка та Сашенька, 108 діб – у сорту Женічка та гібрида Санні Делайт F1.

Найбільші біометричні показники рослин патисона були у фазу технічної стиглості. Найбільшу довжину стебла мали рослини гібрида Санні Делайт F1 78,4 см, що на 10,6 см більше контролю.

Серед досліджуваних сортів більшим даний показник був у сорту Женічка – 75,0 см. Товщина стебла у досліджуваних сортів патисона істотно не відрізнялась і була в межах 30,1–33,8 мм. Показник від якого залежить загальна площа листків є кількість листків. Найбільшим цей показник був у гібрида Санні Делайт F1 27,1 шт./рослину. Досліджуваний гібрид характеризувався найбільшою площею листків – 12,4 тис. м²/га, що на 3,0 тис. м²/га більше контролю.

Рівень врожаю залежить від сортових особливостей патисона. Серед досліджуваних років більш врожайним був 2017 рік, що пояснюється більш сприятливими погодними умовами. У 2016 році найбільшу врожайність відмічали у гібрида Санні Делайт F1 та сорту Женічка, де показники були на рівні – 38,6 і 34,2 т/га. Така ж закономірність спостерігалась і у 2017 році, де показники в найкращих варіантів становили – 35,8 та 40,7 т/га.

В середньому за роки досліджень приріст відносно контролю у цих варіантів склав 2,0 та 6,7 т/га.

Істотність цієї різниці підтверджено результатами дисперсійного аналізу. Фактор сорт на врожайність рослин патисона впливав із силою 86 % – у 2016 році та 87 % – у 2017 році.

Доцільно відзначити характеристику продукції досліджуваних сортів і гібрида патисона.

Найбільшу кількість плодів формували рослини патисона гібрида Санні Делайт F1 – 15,5 шт./рослину, що на 4,8 шт./рослину більше контролю. Найменшу кількість плодів сформували рослини сорту Перлінка (контроль) – 10,7 шт./рослину, проте цей варіант характеризувався найбільшою масою плоду – 266 г. Усі інші варіанти мали дещо менші за масою плоди. Така ж закономірність спостерігалась за діаметром плодів.

Дослідження показали, що сорти Перлінка, Сашенька, Женічка та гібрид Санні Делайт є ранньостиглі. Їх вегетаційний період становить 41–42 доби, а тривалість плодоношення – 64–66 діб. Для вирощування плодів патисона в умовах виробництва використовувати гібрид Санні Делайт та сорт Женічка, оскільки вони формують найвищу товарну урожайність – 39,7 і 35,0 т/га, що вище від контрольного варіанта на 6,7 та 2,0 т/га відповідно.

Література

1. Барабаш О. Ю. Біологічні основи овочівництва. Київ : Арістей, 2005. 344 с.
2. Барабаш О. Ю. Догляд за овочевими культурами. Київ : Нововведення, 2008. 122 с.
3. Барабаш О. Ю. Овочівництво. Київ : Вища шк., 1994. 362 с.
4. Болотских А. С. Энциклопедия овощевода. Харьков : Фолио, 2005. 799 с.
5. Бондаренко Г. Л. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві. Харків : Основа, 2001. 369 с.
6. ДСТУ 6016:2008. Огірок, кабачок, патисон. Технологія вирощування. Загальні вимоги. 11 с.
7. Камчатный В. И. Определение площади листьев овощных культур с цельнокрайней и рассеченной пластинками // Вісник сільськогосподарської науки. Київ : Урожай, 1997. № 1. С. 35–36.
8. Лакін Г. Ф. Біометрія. Москва : Вища шк., 1980. 294 с.
9. Gregory E., Welbaum G. E. Vegetable History, Nomenclature, and Classification. Vegetable Production and Practices. 2015. P. 1–15.

ЗМІСТ

<i>МАРЕНИЧ М.М.</i> Ефективність використання гумінових стимуляторів у вирощуванні пшениці озимої	5
<i>ХІЦЬКА О.А.</i> Переваги виробництва органічних харчових продуктів	7
<i>КУЧЕР В.А., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Ефективність застосування лікопінової біомаси гриба <i>Blakeslea trispora</i> у перепелівництві	9
<i>БАЙСР О.В., ШЕВЧЕНКО Л.В., МИХАЛЬСЬКА В.М.</i> Уміст ветеринарних препаратів у стоках свинарських підприємств	12
<i>ЛЕВЧЕНКО В.Б., ШУЛЬГА І.В., ЗАЛЕВСЬКИЙ Р.А., ТКАЧЕНКО М.В.</i> Видобуток бурштину та ведення органічного сільськогосподарського і лісгосподарського виробництва на території Олевського району Житомирської області	15
<i>ІВАНЦОВ П.Д., ГОНІЧНИЙ Б.</i> Концептуальні аспекти органічного землеробства Полісся Житомирщини на прикладі ПП «Галекс-Агро»	19
<i>ЗЛОСДОВА А.В., ГЕРАСЬКО Т.В.</i> Вплив режимів утримання ґрунту в органічному саду на вміст фотосинтетичних пігментів у листках черешні	24
<i>МАЗУР Т.Г., ЗАГОРУЙ Л.П.</i> Вплив органічного агровиробництва на формування продовольчої безпеки	27
<i>КОЛІСНИК О.М.</i> Стійкість самозапилених ліній кукурудзи до <i>Ustilago zeae Sphacelotheca reiliana</i>	30
<i>ГОНТАРЬ А.М., СЕВЕРИН Р.В.</i> Вивчення поширення лептоспірозу тварин як складова збереження навколишнього природного середовища	34
<i>КОСТЮЧЕНКО К.Г., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Визначення кількості соматичних клітин у овечому молоці різними методами	37
<i>ГНАТІВ П.С., ПАРХУЦЬ Б.І.</i> Роль навчальної дисципліни «Система удобрення в органічному рослинництві» у підготовці фахівців з агрономії	39
<i>САМОЙЛЕНКО Ю.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М.</i> Ветеринарно-санітарна експертиза кров'яної ковбаси за використання настою гранату	42
<i>НАКОНЕЧНИЙ Р.А., КОПИТКО А.Д.</i> Проблеми філософії органічного землеробства і збалансованого природокористування в науковому та освітньому процесі в ЛНАУ	45

<i>ФОТІНА Т.І., ЯЦЕНКО І.В., ЗАЖАРСЬКА Н.М.,</i> <i>ЗАЖАРСЬКА Н.В.</i> Органічне виробництво козиного молока	48
<i>ТОКАР А.Ю., МАТЕНЧУК Л.Ю., ГАЙДАЙ І.В.,</i> <i>ХАРЧЕНКО З.М.</i> Консервування органічної сировини за збереження її натуральності	51
<i>РОЖКО І.С.</i> Вплив мікробіологічних препаратів на продуктивність суниць ананасових	53
<i>ПОЛЩУК М.І., ДІДУР І.М.</i> Ефективність біологізованої системи удобрення пшениці озимої	56
<i>ЦИЦЮРА Я.Г.</i> Редька олійна як ефективний компонент органічних сидеральних систем удобрення	59
<i>ПЕЛЕХ Л.В.</i> Використання рослинних решток як варіант органічних технологій контролю рівня забур'яненості	63
<i>БРОННІКОВА Л.Ф.</i> Вплив застосування рослинних решток на вміст гумусу та форм азоту в орному шарі темно-сірого лісового ґрунту	66
<i>ЯКОВЕЦЬ Л.А., ВАТАМАНЮК О.В.</i> Особливості накопичення свинцю і кадмію у зерні злакових культур у процесі зберігання	69
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Формування врожаю плодів кабачка залежно від мульчування ґрунту в умовах Правобережного Лісостепу України	71
<i>ПАЛАМАРЧУК І.І.</i> Вплив сортових особливостей на врожайність та біометричні показники продукції патисона в умовах Правобережного Лісостепу України	74
<i>КОСТЮК О.О.</i> Формування врожаю бобу овочевого залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах Правобережного Лісостепу України	77
<i>ПОЛУТІН О.О.</i> Застосування біопрепаратів під час вирощування фізалісу мексиканського в умовах відкритого ґрунту Правобережного Лісостепу України	80
<i>МАТУСЯК М.В.</i> Особливості вирощування садивного матеріалу каштана кінського із закритою кореневою системою в умовах Вінниччини	82
<i>МОНАРХ В.В.</i> Екотоксикологічне оцінювання асортименту пестицидів у технологіях хімічного захисту сільськогосподарських культур	86
<i>ПРОКОПЧУК В.М.</i> Продуктивність малини залежно від субстрату для мульчування в умовах зони Поділля України	88
<i>ПАНЦИРЕВА Г.В.</i> Господарсько-біологічна оцінка перспективних сортів люпину кормового в Україні	89